

Londense rijken irriteren burenen met hun graaflust

Patrick van IJzendoorn
Londen

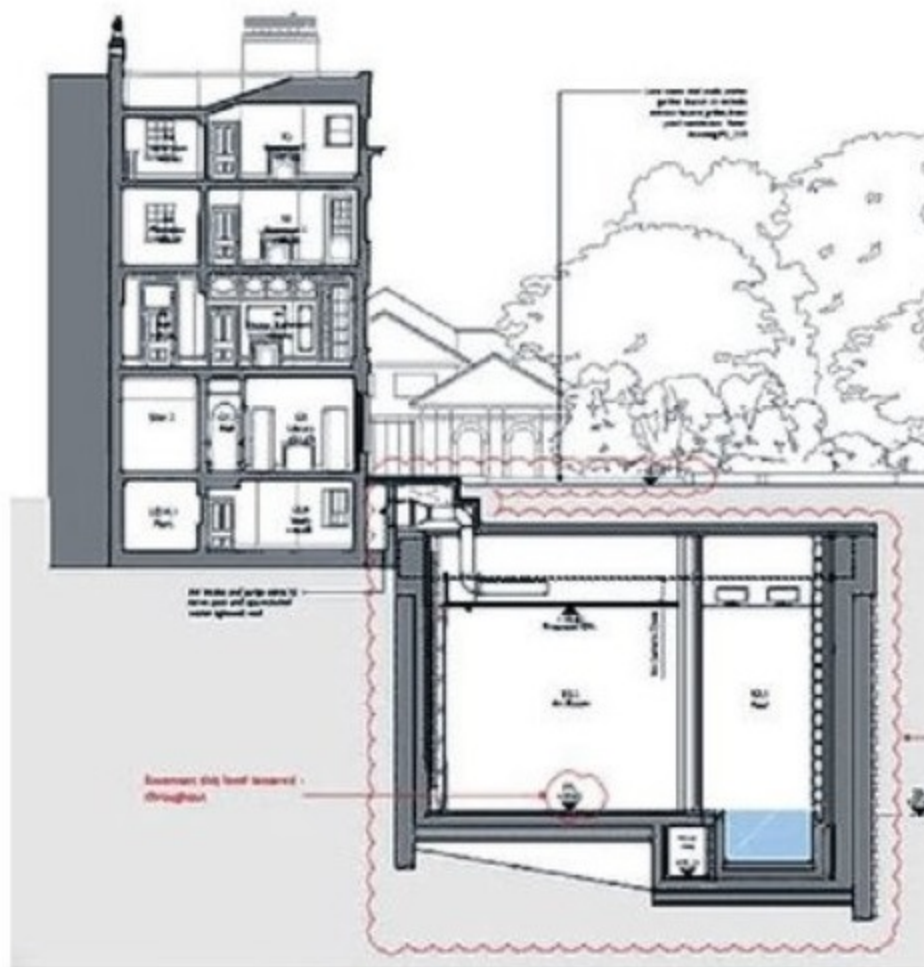
Het nieuwe boek van Jung Chang, auteur van *Wilde Zwanen*, laat nog even op zich wachten. Bij haar werk aan de biografie over Sun Yat-Sen, de grondlegger van de Volksrepubliek China, vreest zij te zullen worden gehinderd door haar burenen in het Londense Notting Hill, die een grote wijnkelder willen laten aanleggen. Samen met buurtgenoten voert de schrijfster actie tegen de geplande bouwwerkzaamheden, een van de vele *basement battles* in de duurder wijk van de Britse hoofdstad.

Changs burenen, topbankiers van JP Morgan en Commerzbank, zijn gesteld op een glas goede wijn. Ze willen een 3 meter diepe kelder aanleggen die plek moet bieden aan negenhonderd flessen wijn. In een brief aan het stadsdeel Kensington and Chelsea verklaart de 65-jarige schrijfster dat het gaat om een 'puur egoïstisch' project dat de burenen onevenredig veel schade berokkent. Zowel de projectontwikkelaar als de ambtenaren zeggen dat het een relatief kleine verbouwing is.

Dat het veel grootser kan, is de afgelopen jaren gebleken. In de duurder straten is het een komen en gaan van graafmachines, betondraaiers en loodgietersbusjes voor de bouw van onder-

De villa van Damien Hirst in Londen. Kosten: 48 miljoen euro.

Dwarsdoorsnede van de villa met souterrain met zwembad.

grondse slaapkamers, sportscholen, sauna's, parkeergarages, bediendenvertrekken en bioscoopzalen. Nu de sky letterlijk de limit is gebleken, duiken de rijken de grond in. 'Niets weerhoudt ons ervan om tot de Zuidpool te boren', zei een architect. Van de dui-

zend bouwaanvragen is 80 procent goedgekeurd door de stadsdeelbesturen. Sommige multimiljonairs leggen tot een miljoen euro neer voor toestemming van de gemeente.

Het levert veel protesten op. In Barnes hebben kinderboekenschrijfster Judith Kerr, televisiepresentator Peter Snow en oudvoetballer Lee Dixon bezwaar gemaakt tegen een 'iceberg basement' van videospelletjesmiljonair Nick Pointon. De Franse ambassadeur stapte zelfs, tevergeefs, naar de rechter om te voorkomen dat topmakelaar Jon Hunt Kensington Palace Gardens zou veranderen in een bouwput. Actrice Joan Collins heeft haar afschuw uitgesproken over de bouw van een supersouterrain met zwembad en bowlingbaan nabij haar woning in Belgravia.

Kunstenaar Damien Hirst heeft zich niet populair gemaakt bij omwonenden van zijn 48 miljoen euro kostende villa naast Regent's Park, waar hij een souterrain aanlegt met een yogakamer die uitkijkt over een zwembad van 25 meter lang. In Highgate kreeg de 36-jarige financier Sebastian Eiseler toestemming voor de aanleg van een ondergrondse speelruimte, waarbij het bouwverkeer door een natuurgebied moet rijden. Protesterende buurtgenoten noemde hij 'milieu-extremisten'.